

VINKKEJÄ ÄNKYTTÄVÄN LAPSEN KANSSA JUTTELEMISEEN

Änkytys on puheen sujuvuuden häiriö.

Änkyttäjä tietää mitä haluaa sanoa, mutta ei saa sanottua asiaansa sujuvasti.

Änkytys voi ilmetä esimerkiksi äänteiden tai tavujen toistoina, joidenkin äänteiden venymisenä tai puheen lukkiutumisenä kokonaan hetkeksi.

Änkytys alkaa tyypillisesti kolmanteen ikävuoteen mennessä, ja sen alkaminen on seurausta useiden tekijöiden yhteisvaikutuksesta.

Noin 8 % lapsista änkyttää jossain vaiheessa, mutta aikuisista vain noin 1 %.

HIDASTA PUHEVAUHTIA

Juttele lapsesi kanssa kiiruhtamatta.

Pidä puhuessasi usein taukoja.

Odota muutama sekunti ennen kuin
vastaat lapsesi puheeseen.

Omalla rauhallisella puhemallilla
voit luoda hetkeksi kiireettömyyden
tunteen.

Voit mallittaa puhetta toistamalla
lapsesi sanoman asian sujuvalla
puheella.

KESKITY KUUNTELEMAAN LASTA

Pyri lisäämään hetkiä, jolloin annat jakamattoman huomiosi ja todella keskityt kuuntelemaan häntä. Tämä ei kuitenkaan tarkoita, että keskeytät joka kerta kaiken tekemisen, kun lapsesi puhuu.

RAJOITA KYSYMYKSIÄ

Kysymysten esittäminen on osa jokapäiväistä elämää, mutta pyri välttämään jatkuvaa kyselyä, kun lapsella on paljon änkytystä puheessaan. Välillä voi olla helpompaa, kun vain kommentoit lapsesi sanomisia ja odotat. Jos änkytystä on paljon, tehkää asioita, jotka eivät vaadi paljon puhetta (askartelu, muovailu, piirtäminen jne.).

VUOROTELKAA

Harjoitelkaa perheessä
puheenvuorojen jakamista
ja puhujan kuuntelemista.

Puhuminen on sitä
helpompaa, mitä
vähemmän siinä on
keskeytyksiä.

POSITIIVINEN PALAUTE LAPSELLE

Palaute annetaan kuvailevasti. Esim.
“Osaat olla tosi auttavainen
ruoanlaitossa.” “Hienoa, miten osait
ihan itse kerätä lelut kaappiin”.

Kehu erityisesti taitoja, jotka liittyvät
muuhun kuin puhumiseen. Tavoitteena
vahvistaa itsetuntoa.

Vanhemmat antavat positiivista
palautetta kaikille perheenjäsenille
(myös toisilleen).

KAHDENKESKINEN AIKA

Varaa päivittäin pieni, noin 5 minuutin hetki, jolloin sinulla on lapsesi kanssa mukava ja kiireetön yhdessäolohetki. On tärkeää, että toiminta on vuorovaikutuksellista, esim. pelaamista, yhdessä puuhailua tai kirjan kuvasta keskustelua eikä esimerkiksi pelkästään sadun kuuntelua.

Kokeile välillä kahdenkeskistä aikaa ilman mitään laitteita.

KÄYTÄ TAVALLISIA SÄÄNTÖJÄ

Samat säännöt koskevat kaikkia perheenjäseniä.

On tärkeää, että kuuntelet sitä mitä lapsesi sanoo, ei miten hän sen sanoo.

Hyväksy lapsesi sellaisena kuin hän on, tasavertaisena perheenjäsenenä.

Mikäli änkytys jatkuu yli 6 kuukautta tai se häiritsee kovasti arkeanne, ottakaa yhteyttä oman alueenne puheterapeuttiin.

<https://www.hyvaks.fi/palvelumme/puheterapia>

LÄHTEITÄ JA LISÄTIETOA

Miten kohtaan lapsen änkytyksen? Tietoa vanhemmille ja muille aikuisille

<https://www.youtube.com/watch?v=CqZySBV8Kuo>

Suomen änkytysyhdistys Ry

<https://www.ankyty.fi/>

The Stuttering Foundation –sivut

www.stutteringhelp.org

Voimavarakeskus Tempo Oy

<https://www.tempokeskus.fi/>